

ዳኞች፡- ዓብዱልቃድር መሐመድ

ታፈሰ ይርጋ

መድሕን ኪርስ

ዓሊ መሐመድ

ሱልጣን አባተማም

የፍትሀብሄር ሥነ ሥርዓት

አመልካች፡- ወ/ሮ አበበች በጅጋ - ቀረቡ፡፡

ተጠሪ፡- 1. ዶ/ር ተስፋዬ አካሉ

2. ሲ/ር አየሁብዙ ይመኑ

} ጠበቃ ደሳለኝ ዓለሙ

መዝገቡ ተመርምሮ ቀጥሎ የተመለከተው ፍርድ ተሰጥቷል፡፡

ፍ ር ድ

ይህ የሰበር አቤቱታ ሊቀርብ የቻለው ችሎቱ ግራ ቀኙን አክራክሮ የፌዴራል ከፍተኛና ጠቅላይ ፍ/ቤቶች አመልካችና ተጠሪዎች ግንቦት 13 ቀን 1979 ዓ.ም. ያደረጉት የመያዣ ውል ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. በተደረገ የቤት ሽያጭ ውል አልተተካም በማለት የሰጡት ውሳኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት አለበት በማለት የፌ/ጠ/ፍ/ቤት ሰበር ሰሚ ችሎት ውሳኔውን በመሻር በግራ ቀኙ መካከል ተደርጎ የነበረው የመያዣ ውል ቀጥሎ በተደረገው የቤት ሽያጭ ውል ተተክቷል በማለት ጥቅምት 12 ቀን 1996 ዓ.ም. የተሰጠው ውሳኔ በሐሰት ተዘጋጅቶ የቀረበን ሠነድ መሠረት በማድረግ ስለሆነ የቀድሞው ውሳኔ እንዲሰረዝ ይወሰንልን በማለት ተጠሪዎች በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 6 መሠረት አቤቱታ በማቅረባቸው ነው፡፡

የጉዳዩ አመጣጥም ሲታይ የአሁን ተጠሪዎች በፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት ክርክሩ ሲጀመር ከሚሾች የነበሩ ሲሆን በአመልካች ላይ ባቀረቡት ክስ ግንቦት 13 ቀን 1979 ዓ.ም. በተፈረሙ የቤት መያዣ ውል ብር 60,000 /ስልሳ ሺህ/ ከተከሳሽ ከአሁን አመልካች ተበድረናል፡፡ ለብድሩ አፈፃፀምም በመያዣነት የአዲስ አበባ ከተማ በወረዳ 24 ቀበሌ 13 ክልል የሚኘውን የቤ.ቁ.

1099 የሆነውን ባለ አንድ ፎቅ ከነካርታው ለተከሣሽ አስረክበናል። የመያዣ ውሉ ከተፈረመበት ቀን ጀምሮ ለ10 ዓመት ጸንቶ የሚቆይ ሲሆን የውሉ ጊዜ ካለቀ በኋላ ተከላሽ የብድሩን ገንዘብ ተቀብለው ቤቱን ለማስከረብ ፈቃደኛ ስላልሆኑ ገንዘቡን ተቀብለው ቤቱን እንዲያስረክቡ ኪራይም እንዲከፍሉ ይወስንልን በማለት ጠይቀዋል።

የተጠሪዎች ክስ ለአመልካች ደርሶም በሰጡት መልስ ግንቦት 13 ቀን 1979 ዓ.ም. የመያዣ ውል ማድረጋቸውን ሳይክዱ ነገር ግን ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. በተደረገ የቤት ሽያጭ ውል የመያዣ ውሉ የተተካ ስለሆነ ክሱ ውድቅ ሊደረግ ይገባል በማለት ተከራክረዋል።

የጽሁፍ ክርክሩ በዚህ መልኩ የቀረበለትም የፌዴራል ክ/ፍ/ቤት ግራ ቀኙን በቃል አከራክሮ ከላሾች በአንድ በኩል የመያዣ ውሉ ሳይፈረስ የሽያጭ ውል ሊደረግ እንደማይችል ተደርጓል ቢባል እንኳን ሥርዓቱ ያልተሟላ እንደሆነና በሰነዱ ላይ ያረፈውንም ፊርማ ክደው በመከራከራቸው ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል የተባለውን ውልና የገንዘብ መቀበያ ደረሰኞችን ዋናውን ኮፒ ተከሣሽ እንዲያቀርቡ ፍ/ቤቱ ትእዛዝ ሠጥቶ ማቅረብ ያልቻሉ ሲሆን ከዚያም ፍ/ቤቱ የፊርማ ማስመርመሩ ሂደት ይቀጥል የነበረው የመያዣ ውሉን የተካው የቤት ሽያጭ ውል በአግባቡ ተቋቁሟል የሚባል ከሆነ ነው ካለ በኋላ ነባሩ ውል በአዲስ ውል ተተክቷል ወይንስ አልተተካም የሚለውን ጭብጥ መስርቶ በፍ/ብ/ሕ/ቁጥር 1828 መሠረት መተካት አለ ለማለት የሚቻለው ነባሩ ግዴታ በግልጽ በአዲስ ግዴታ የተተካ ስለመሆኑ በሚገለጽበት ጊዜ እንደሆነ ተመልክቷል።

ነገር ግን ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. በግራ ቀኙ መካከል ተደርጓል የተባለው የቤት ሽያጭ ውል ከላይ በተጠቀሰው የፍ/ብ/ሕ/ቁ. 1828 መሠረት የቀድሞው የመያዣ ውል ቀሪ ስለመደረጉና በሽያጩ ውል የተተካ ስለመሆኑ ያልተገለጸ ስለሆነ የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል ተተክቷል ለማለት አይቻልም ካለ በኋላ የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውሉ አልተተካም የሚባል ከሆነ ከሣሾች ባቀረቡት የመያዣ ውል መሠረት ለመፈጸም ይገደዳሉ በማለት በውሣኔው ላይ

አስፍሮ ከላሾች የተበደሩትን ብር 60,000 (ስልሳ ሺህ) ለተከሣሽ እንዲከፍሉና ተከሣሽም በመያዣ የያዙትን ቤት ለከላሾች እንዲያስረክቡ በማለት ውሣኔ ሰጥቷል።

በዚህ ውሣኔ ቅሬታ ያደረገቸውም ተከሣሽ የይግባኝ ቅሬታቸውን ለፌዴራል ጠቅላይ ፍ/ቤት አቅርበው ፍ/ቤቱ የፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤትን ውሣኔ በማጽናት ይግባኝን ሠርዟል።

ከዚህ በኋላም ተከሣሽ ለሰበር ሰሚ ችሎት አቤቱታ አቅርበው የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል አልተተካም ተብሎ መወሰኑ እንደዚሁም የቤት ሽያጭ ውሉ ኮፒ ተቀባይነት ሳያገኝ የመቅረቱ አግባብነት ሊጣራ እንደሚገባ በመታመኑ አቤቱታው ለሰበር ችሎት ያስቀርባል በማለት ግራ ቀኙን በማከራከር የፍ/ብ/ሕ/ቁጥር 1826 እና 1828 ድንጋጌዎች መሠረት ተዋዋይ ወገኖች ቀድሞ የነበራቸውን ግዴታ በአዲስ ለመተካት እንዲቻል የመጀመሪያውን ግዴታ በማያጠራጥር አኳኋን የሚያስቀር ፈቃድ ሊኖር እንደሚገባ የሚደነግጉ ሲሆን በምትክ ውሉ ላይ የቀድሞውን ውል ቀሪ ስለማድረግ በግልጽ ማስቀመጥ እንደሚገባ አይገልጽም። በአንጻሩ ግን አዲሱ ግዴታ የመጀመሪያውን ግዴታ በማያጠራጥር አኳኋን የሚያስቀር መሆን እንደሚገባው የሚደነግግ ነው። በዚህ ጉዳይም የነበረው የቀድሞው ግዴታ የመያዣ ውል ሲሆን አዲሱ ግዴታ ደግሞ የሽያጭ ውል እንደመሆኑ መጠን ይህም ቀድሞ የነበረውን ግዴታ በማያጠራጥር ሁኔታ የተካው መሆኑን የሚያሳይ ስለሆነ የሥር ፍ/ቤቶች በዚህ ረገድ የሰጡት የሕግ አተረጓጎም ሲታይ በምትክ ውል ላይ የቀድሞው ውል ቀሪ ስለመደረጉ ስላልተጠቀሰ የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል አልተተካም ሲሉ የሰጡት ውሣኔ መሠረታዊ የሕግ ስህተት ስላለበት ተሸሯል በማለት ጥቅምት 12 ቀን 1996 ዓ.ም. በዋለው ችሎት ውሣኔ ሠጥቷል።

ይህ ውሣኔ ከተሰጠ በኋላም ተጠሪዎች ታህሣሥ 4 ቀን 1998 ዓ.ም. በተባራ አቤቱታ ውሣኔ የተሰጠው በሐሰት ተዘጋጅቶ በቀረበ ማስረጃ ላይ

ተመስርቶ መሆኑን በመገልጽ ውሳኔው እንዲሰረዝ በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ 6 መሠረት አቤቱታ አቅርቦዋል።

የአቤቱታውም ይዘት ተጠቃሎ ሲታይ አመልካች ግንቦት 13 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል የተባለው የመያዣ ውል ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. በተደረገ የቤት ሽያጭ ውል ተተክቷል ቢሉም በማስረጃነት ያቀረቡት ኮፒ የሽያጭ ውል በከፍተኛ ጥንቃቄ የተዘጋጀ ነው። ይኸውም የኢትዮጵያ ፖሊስ ወንጀል ምርመራ ኮፒ ሰነድ ሊመረምር እንደማይችል አመልካች ስለሚያውቁ ለፍ/ቤቱ ያቀረቡት ፎቶ ኮፒውን ብቻ ነው። ይህም ሰነድ በሐሰት ተዘጋጅቶ የቀረበ ነው። ክርክሩ ሲካሄድ ሰነዱ በሐሰት የተዘጋጀና ዶ/ር ተስፋዬ አካሉ በሰነዱ ላይ እንደፈረመ ተደርጎ በማስመሰል የተፈረመ እንጂ የአሳቸው ፊርማ አለመሆኑን ጠቅሰን የተከራከርን ከመሆኑም በላይ ዋናው ካልቀረበ ፎቶ ኮፒው ሰነድ ብቻውን ማስረጃ ሆኖ ሊቀርብ እንደማይችልም መቃወሚያ ቀርቦበት ነበር።

በወቅቱ ሰነዱ በፖሊስ በኩል እንዲመረመር ጥረት አድርገን ዶ/ር ተስፋዬ አካሉ ጥረታቸውን በመቀጠል በአሜሪካን አገር በዊስትቸስተር ኢሎኖስ በሚገኝ የአሜሪካን የኮሌጅ ፎረንሲክ መማሪያዎች ብሔራዊ የሰነዶች መርማሪያዎች ማኅበር እንዲመረመር በማድረጋቸው ክርክር ያስነሳው ሰነድ በዶ/ር ተስፋዬ አካሉ ያልተፈረመ እንደሆነ እ.ኤ.አ. ታህሣሥ 1 ቀን 2005 ሊረጋገጥ ችሏል።

ይህ ማስረጃ በሐሰት የተዘጋጀ መሆኑ ቀደም ብሎ ቢታወቅና ቢገለጽ ኖሮ ፍ/ቤቱ ውሳኔውን ሲሰጥ እንደማይችል የሚታመን በመሆኑ ጥቅምት 12 ቀን 1996 ዓ.ም. በሰበር ችሎት የተሰጠው ውሳኔ ይሰረዘልን የሚል ነው።

በአስረጂነትም ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል የተባለው የቤት ሽያጭ ውል ከሌሎች ማመሳከሪያ ሰነዶች ጋር በአሜሪካን አገር በሚገኝ የአሜሪካን የኮሌጅ ፎረንሲክ መርማሪያዎች ብሔራዊ የሰነዶች መማሪያዎች ማኅበር በኩል ተመርምሮ ሰነዱ የተጭበረበረ መሆኑን የሚገልጽ ማስረጃ አቅርቦዋል።

ተጠሪዎች ያቀረቡት አቤቱታ ለአመልካች ደርሶም ጥር 22 ቀን 1998 ዓ.ም. የተፃፈ 3 ገጽ መልስ ሰጥተዋል።

የአመልካች መልስ ይዘት ጠቅለል ተደርጎ ሲታይም በሥር ፍ/ቤት ክርክር ሲደረግ ተጠሪዎች ያነሱት ክርክር የመያዣ ውሉ ሳይፈርስ የሽያጭ ውል ተደርጓል ለማለት አይቻልም። ተደርጓል ቢባል እንኳን ፊርማው ያልተሟላ በመሆኑ ፍ/ቤቱ ሊቀበለው አይገባም። ይህም ቢሆን ውሉን ተቀብለን ፊርማውን መካዳችን አይደለም ፊርማውም ሊመረመር አይገባውም በማለት ውሉን ሳይክዱ በመከራከራቸው የሥር ፍ/ቤትና ሰበር ችሎት አምነውበት በሰነዱ ላይ ውሳኔ የሰጡበት ስለሆነ በዚያው ነገር ላይ ሁለተኛ ክስ ማቅረባቸው ከፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 5 አኳያ በአግባቡ አይደለም።

አቤቱታው ተቀባይነት አለው ቢባል እንኳን የቀረበው ሕገ-ባስቀመጠው የ1 ወር ጊዜ ሳይሆን ሰበር ችሎት ውሳኔ ከሰጠ ከ2 ዓመት በኋላ ስለሆነ ተቀባይነት አይኖረውም።

ተመርማሪና ማመሳከሪያ ሰነዱ ወደ ውጭ ሄዶ እንዲመረመር መደረጉ አግባብ ካለመሆኑም በላይ ጉዳዩን የያዘው ፍ/ቤት ሰነዶቹ በማያጠራጥር ሁኔታ ከታወቀ የመንግሥት መ/ቤት እንዲቀርብ ሳይደረግና በጥንቃቄም ለመርማሪው ክፍል ሳይልክ ተጠሪዎች ባሉበትና በቅርብ በሚያደርጉት ክትትል ብቻ በዘፈቀደ የሚከናወን ባለመሆኑ በዚህ ማስረጃ ላይ ተመስርተው የቀድሞው ፍርድ እንዲሰረዝ ያቀረቡት አቤቱታ ውድቅ ሊደረግ ይገባል የሚል ነው።

ተጠሪዎችም አቤቱታው ሕገ-ባስቀመጠው የ1 ወር ጊዜ እንደቀረበ በመገለጽና የአመልካችን መልስ በመተቸት የመልስ መልስ ያቀረቡ ሲሆን ችሎቱም ግራ ቀኙን በቃል አከራክሯል።

ከዚህ በኋላም ሰበር ችሎቱ የቀረበውን አቤቱታ መርምሮ ዳግመኛ ዳኝነት ሊታይ እንደሚገባ በማመኑ በተጠሪዎች በኩል የቀረበው ማስረጃ ለአመልካች ደርሶ ሙሉ ክርክራቸውን እንዲያቀርቡ ትዕዛዝ ሠጥቶ ሐምሌ 23

ቀን 1999 ዓ.ም. የተፃፈና ከቀድሞው መልስ ያልተለየ 2 ገጽ መልስ ሰጥተዋል።

በአጠቃላይ የክርክሩ ይዘት ከላይ የተመለከተው ሲሆን ይህ ሰበር ችሎትም፡-

- አቤቱታው በ1 ወር ጊዜ ውስጥ ቀርቧል አልቀረም
- በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ ቀርቧል ከተባለ ቀደም ሲል ጥቅምት 12 ቀን 1996 ዓ.ም. የተሰጠው ውሳኔ ሊሰረዝ ይገባል ወይንስ አይገባም የሚሉትን ጭብጦች በመያዝ አቤቱታውን እንደሚከተለው መርምሯል።

የመጀመሪያውን ጭብጥ በተመለከተም ፍርድ እንደገና ይታይልኝ የሚል ማመልከቻ ለአቤቱታው መሠረት የሆነው ማስረጃ ከተገኘበት በአንድ ወር ጊዜ ውስጥ መቅረብ እንዳለበት በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 6/2/ ላይ የተመለከተ ሲሆን ማስረጃው የሚገኝበትን ጊዜ በተመለከተ የይርጋ ዘመን የሌለ በመሆኑ ፍርዱ እንደገና ይታይልኝ የሚለው ማመልከቻ ማስረጃው እንደተገኘ በማንኛውም ጊዜ መቅረብ እንደሚችል መገንዘብ ይቻላል። በተያዘው ጉዳይ የተጠሪዎች ጠበቃ ማስረጃው የተጭበረበረ ስለመሆኑ አሜሪካን አገር በሚገኙት 1ኛ ተጠሪ አማካይነት ኅዳር 22 ቀን 1998 ዓ.ም. ታውቋል በማለት ታህሣሥ 4 ቀን 1998 ዓ.ም. አቤቱታውን ያቀረቡ ሲሆን ያቀረቡትም ማስረጃ ለአቤቱታው መሠረት ነው የሚሉት ሰነድ ኅዳር 22 ቀን 1998 ዓ.ም. አሜሪካን አገር በሚገኝ የሰነድ ምርመራ ባለሙያ አማካይነት የተመረመረ መሆኑን ያረጋግጣል።

የአመልካች ጠበቃ አቤቱታው የቀረበው የሰበር ችሎት ውሳኔ ከሰጠ ከ2 ዓመት በኋላ ነው ቢሉም ከላይ እንደተጠቀሰው ማስረጃው የሚገኝበት ጊዜን በተመለከተ የይርጋ ዘመን በሕጉ ላይ ያልተመለከተ ከመሆኑም በላይ ተጠሪዎች ለአቤቱታው መሠረት ነው የሚሉት ማስረጃ በተገኘ በ1 ወር ጊዜ ውስጥ አቤቱታው ያልቀረበ ስለመሆኑ ተቃራኒ ማስረጃ በማቅረብ አላስተባበሉም።

ስለሆነም የአመልካች ጠበቃ አቤቱታው በ1 ወር ጊዜ ውስጥ አልቀረም በማለት ያቀረቡት ክርክር የማስረጃ ድጋፍ የሌለው ስለሆነ ተቀባይነት ያለው ሆኖ አልተገኘም።

አቤቱታው በ1 ወር ጊዜ ውስጥ ከቀረበ ጥቅምት 12 ቀን 1996 ዓ.ም. በዚህ ሰበር ችሎት የተሰጠው ውሳኔ ሊሰረዝ ይገባል ወይንስ አይገባም የሚለውን ሁለተኛ ጭብጥ በተመለከተም በመርህ ደረጃ አንድ ፍርድ ከተሰጠ በኋላ በዚያው ሥረ ነገርና ጭብጥ ላይ ተመስርቶ በተመሳሳይ ተከራካሪ ወገኖች መካከል ድጋሚ ዳኝነት ሊታይ እንደማይችል በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 5 ላይ የተደነገገ ሲሆን ከፍርድ በኋላ አዲስ ማስረጃ በተገኘ ጊዜ ግን ፍርድ እንደገና ሊታይ እንደሚችል በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 6 ላይ ተመልክቷል። ይህም የአጠቃላይ መርሁ ልዩ ሁኔታ /exception to the general rule/ እንደሆነ መገንዘብ ይቻላል።

በፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 6 መሠረት አንድ ፍርድ ከተሰጠ በኋላ የተሰጠውን ፍርድ ሊያስለውጥ የሚችል አዲስ ማስረጃ በአንድ ተከራካሪ ወገን መገኘት ብቻውን ፍርዱ እንደገና እንዲታይ የማያበቃ ሲሆን ፍርዱን እንደገና ለማየት ማስረጃው በሐሰት ተዘጋጅቶ የቀረበ ሰነድን፣ ሐሰተኛ የምስክርነት ቃልን፣ መደለያን ወይንም ወንጀል ጠቀስ የሆነ ተግባርን መሠረት ያደረገ ሆኖ በሚገኝበት ጊዜ እንደሆነ በሕጉ ላይ ተመልክቷል። ከዚህም በተጨማሪ አዲስ የተገኘው ማስረጃ የውሳኔውን መሠረታዊ ይዘት የሚነካ /Substantially affects the merit of the case/ መሆን አለበት።

በተያዘው ጉዳይ ክርክሩን በመጀመሪያ የዳኝነት ስልጣኑ ሲመለከተው በነበረው የፌ/ክ/ፍ/ቤት የተጠሪዎች ዋናው የክርክር መስመር ግንቦት 13 ቀን 1979 ዓ.ም. የተደረገው የመያዣ ውል ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል በተባለ የሽያጭ ውል አልተተካም የሚል የነበረ ሲሆን በአማራጭም የሽያጭ ውሉ አልተደረገም በማለት ፊርማውንም ክደው ተከራክረዋል።

ፊርማውም የተካደ በመሆኑም አመልካች የውሉን ዋና ኮፒ /ኦርጅናል/ እንዲያቀርቡ ፍ/ቤቱ ትዕዛዝ ሰጥቶ የነበረ ቢሆንም በትዕዛዙ መሠረት ዋናው

ሠነድ ሳይቀርብ በመቅረቱ ሠነዱ ያልተመረመረ ሲሆን ፍ/ቤቱም የማስመርመሩ ሂደት መቀጠል የነበረበት የመያዣ ውሉን የተካው የቤት ሽያጭ ውል መተካቱ ሕጉ በሚያዘው መሠረት ተደርጓል የሚባል ከሆነ ነው ብሎ በዚሁ ጭብጥ ላይ ተመስርቶ የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል የተተካ ስለመሆኑ በሽያጭ ውሉ ላይ በማያጠራጥር አኳኋን ያልተገለጸ ስለሆነ መያዣው በሽያጭ አልተተካም በማለት ለጉዳዩ እልባት ሰጥቷል።

የፌ/ክ/ፍ/ቤት ለጉዳዩ እልባት የሰጠው በዚህ መልኩ ስለሆነ በጠቅላይ ፍ/ቤትም ሆነ በሰበር ችሎት ክርክሩ የታየው የመያዣ ውሉ በቤት ሽያጭ ውል ተተክቷል ወይንስ አልተተካም በሚለው ላይ ተመስርቶ ነው።

የሰበር ችሎት የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውሉ ተተክቷል በማለት የሥር ፍ/ቤቶችን ውሣኔ በመሻር ውሣኔ ከሰጠ በኋላ ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል የተባለው የቤት ሽያጭ ውል ኮፒ ተጠሪዎች ከላይ በተጠቀሰውና አሜሪካን አገር በሚገኝ የሰነድ ምርመራ የግል ተቋም ከሌሎች የተለያዩ ማመሳከሪያዎች ጋር ተነጻጽሮ እንዲመረመር በማስደረግ በሙያው እርግጠኝነትና ምክንያታዊ በሆነ ግምት /Reasonable degree of professional certainty/ ተመርማሪው ሠነድ የተጭበረበረና ፊርማውም የ1ኛ ተጠሪ እንዳልሆነ የሚያረጋግጥ ማስረጃ አቅርቦዋል።

ይሁንና የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል ተተክቷል ወይንስ አልተተካም የሚለው በዋናነት በሕግ ላይ የተመሠረተ የሕግ ጭብጥ እንጂ በማስረጃ ላይ የተመሠረተ የፍሬ ነገር ጭብጥ አይደለም። መተካት አለ ወይንስ የለም የሚለው የሕግ ጭብጥም ዕልባት የሚያገኘው ለጉዳዩ አግባብነት ካለው የፍ/ብ/ሕ/ቁ/ 1826 እና 1828 አኳያ በመመልከት ሲሆን ይህ ሰበር ችሎትም ጉዳዩን ከዚሁ አንጻር ተመልክቶ መተካት አለ በማለት አስቀድሞ ውሣኔ ሠጥቷል።

ተጠሪዎች ዳኝነት እንደገና እንዲታይ አቤቱታ ያቀረቡት ግንቦት 21 ቀን 1979 ዓ.ም. ተደርጓል የተባለው የቤት ሽያጭ ውል የተጭበረበረ ነው በማለት ነው። ሆኖም ግን ከላይ አንደተመለከተው በፌዴራል ከፍተኛ ፍ/ቤት

ክርክር ሲደረግ ሠነዱ የተጭበረበረ መሆኑን አስመልክቶ በተጠሪዎች የቀረበው ክርክር ዋናው ሰነድ ሊቀርብ ባለመቻሉ ምክንያት ፊርማ የማስመርመሩ ሂደት ተቋርጦ ክርክሩ ከመተካት አኳያ ብቻ ታይቶ ውሣኔ የተሰጠ ስለሆነና ይህም ፊርማውን ፍ/ቤቱ የተቀበለው መሆኑን ስለሚያስገነዝብ መተካት የለም በማለት ፍ/ቤቱ የሰጠው ውሣኔ ተጠሪዎችን ረቺ አድርጎ የነበረ ቢሆንም በፊርማ ረገድ በቀረበው ክርክር ላይ ፍ/ቤቱ ገፍቶ በመሄድ ለጉዳዩ እልባት ሳይሰጥ በመቅረቱ ቅሬታ ካለ በዚህ ላይ የይግባኝ ቅሬታ ለበላይ ፍ/ቤት ያልቀረበ ከመሆኑም በላይ ድጋሚ ዳኝነት እንዲታይ አቤቱታ የቀረበበትም የሰበር ችሎት ውሣኔ የሰጠው የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውሉ ተተክቷል ወይንስ አልተተካም በሚለው ጭብጥ ላይ ብቻ ተመስርቶ ስለሆነ የሽያጭ ውል የተጭበረበረ ነው ቢባል እንኳን በዚህ ላይ ተመስርቶ ውሣኔ ያልሰጠ በመሆኑ ይህ ሰበር ችሎት ቀደም ሲል የመያዣ ውሉ በሽያጭ ውል ተተክቷል በማለት የሰጠው ውሣኔ ፍ/ብ/ሕ/ሥ/ሥ/ቁ. 6 መሠረት ተጠሪዎች ባቀረቡት አቤቱታ ሊሰረዝ የሚገባው /Set aside/ አይደለም ብለን አቤቱታውን ባለመቀበል መዝገቡን ዘግተን ወደ መ/ቤት መልሰናል።

ት ዕ ዛ ዝ

በችሎቱ ትዕዛዝ እንዲቀርብ የተደረገው የፖሊስ የምርመራ መዝገብ በመጣበት አኳኋን ይመለስ ብለናል።

ተጨማሪ ትዕዛዝ

ይህ ችሎት መጋቢት 17 ቀን 1999 ዓ.ም. የሰጠው የዕግድ ትዕዛዝ በዚህ ትዕዛዝ ተነስቷል። ይፃፈ።

የማይነበብ የአምስት ዳኞች ፊርማ አለበት።